

Aan
College van Burgermeester en Wethouders
Gemeente De Bilt

25 augustus 2023

Ond: Programma Wonen & Zorg De Bilt 2030

Geacht College,

Hierbij ontvangt u onze reactie op het Programma Wonen & Zorg De Bilt 2030.

VORM

Allereerst spreken we onze waardering uit voor de wijze waarop dit complexe onderwerp is beschreven. Het document is prettig leesbaar, bevat *relevante feiten en cijfers* en heeft een goede combinatie van tekst en grafische informatie. Ook de demografische ontwikkelingen met de gevolgen en uitdagingen op hoofdlijnen zijn in kaart gebracht.

VISIE, TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Het is ons duidelijk dat het hier een *visiedocument* betreft. U schetst maatschappelijke trends en ontwikkelingen die zullen en moeten leiden tot veranderende opgaven als het gaat om wonen en zorg.

U stelt ook dat het Programma Wonen & Zorg een verlengstuk van de Woonvisie is. Dit veronderstelt een duidelijke hiërarchie tussen beide stukken. Verlengstuk klinkt nogal vrijblijvend en de status ervan is wat ongelukkig.

ADVIES 1:

Beschouw de Woonvisie en het Programma Wonen & Zorg De Bilt als gelijkwaardige documenten en neem het visiedocument integraal op in de Woonvisie.

De door u geschetste *trends en ontwikkelingen* herkennen wij uiteraard. Met u realiseren wij ons dat de gemeente voor een enorme opgave staat, die qua complexiteit eerder toe- dan zal afnemen.

Extra punt van aandacht is de toenemende armoede onder burgers dat leidt tot extra stress en gezondheidsklachten, beperking in mogelijkheden en verhoging van het risico op sociale uitsluiting en eenzaamheid. Dit treft ook de doelgroepen waarover het in dit document gaat. Het vinden van passende (mantel-)zorg thuis of in een woonzorgcentrum is voor weinig-kapitaalkrachtigen extra lastig. In onze gemeente is het aanbod in de particuliere sector beduidend groter dan in de reguliere sector.

AMBITIES

De door u geformuleerde *ambities* sluiten aan bij voornoemde visie, trends en ontwikkelingen. Wij kunnen deze op zich wel onderschrijven maar missen een gevoel van grote urgentie en noodzaak.

Ook willen we opmerken dat de nadruk die u legt op wonen en zorg voor ouderen niet ten koste mag gaan van wonen en zorgen van andere groepen voor wie zelfredzaamheid niet vanzelfsprekend is.

De ambities zoals door u geformuleerd blijven toch wel beperkt tot een aantal vrijblijvende uitgangspunten.

ADVIES 2:

Vertaal uw ambities in een zeer concreet uitvoeringsprogramma waarin SMART- doelen zijn opgenomen: wat willen we in 2030 – gedifferentieerd naar doelgroep, woonvorm, betaalbaarheid etc.- gerealiseerd hebben en wat staat er dan in de steigers.

ACTIEPUNTEN

Voorts formuleert u 11 *actiepunten*. Ook deze vloeien logischerwijs voort uit de geformuleerde visie en ambities. Wij constateren dat de actiepunten nogal algemeen zijn geformuleerd. Ook hier geldt dat concrete resultaten nauwelijks worden genoemd, noch kwantitatief noch uitgedrukt in een tijdsfad, noch met benodigd budget. Dat is opmerkelijk aangezien U in uw inleiding aangeeft dat u zich in het programma richt op 2030 met een doorkijkje naar 2040. *En dat de beperkte vooruitblik van 7 jaar helpt om concreet te blijven*. Dat zien we echt niet terug.

ADVIES 3:

BEGIN!!!

Wij vrezen dat indien er niet NU gestart wordt wij in de situatie van de jaren '70 uit de vorige eeuw terecht komen. De Amsterdame wethouder Jan Schaeffer merkte toen op " in geluk kun je niet wonen" en dat is nog steeds zo. Geen woorden maar daden luidt ons advies.

ADVIES 4:

Toon eigenaarschap, neem verantwoordelijkheid (alleen de regierol is vaak onvoldoende) en durf zo nodig te experimenteren. Neem bij ieder actiepunt op wie de eigenaar is en wat de rol van de gemeente bij ieder actiepunt is.

Een voorbeeld van een experiment is het gedogen van het splitsen van woningen. Stel een toetsingskader vast waaraan (het splitsen van) een woning moet voldoen gedurende de periode die nodig is om een bestemmingsplan te wijzigen. Zo maak je splitsen veel gemakkelijker zonder de controle te verliezen.

ADVIES 5:

Experimenteer en realiseer tiny houses, kamers met aandacht, ombouw van leegstaande bedrijfspanden, knarrenhof in diverse vormen. Sta toe dat er zorgwoningen/kangoeroewoningen op het eigen perceel gebouwd kunnen worden en stel daarvoor een (bescheiden) set randvoorwaarden op.

ADVIES 6:

Stel een casemanager aan die actief en waar mogelijk in samenspraak met partners in het publieke en private domein aan de slag gaat. Sta open voor suggesties van particuliere(n) organisaties zonder meteen naar de onmogelijkheden te kijken. Wees creatief.

ADVIES 7:

U geeft aan in samenspraak met de SSW een verhuiscoach aan te stellen die ouderen probeert te stimuleren en te bewegen tot verhuizen. Uit de rapportages van huisbezoekers (MENS De Bilt) aan zelfstandig wonende ouderen blijkt dat de behoefte en wil er wel is, maar dat de mogelijkheden beperkt zijn: welke woningen zijn er, is er verlies van directe sociale omgeving,

kan ik het betalen etc. Een concreet aanbod is noodzakelijk. De verhuiscoach aanstellen heeft pas zin als deze een target alsook een concreet aantal mogelijkheden (lees beschikbare woningen) meekrijgt.

ADVIES 8:

U geeft aan welk percentage woningen per kern geschikt te maken zijn voor ouderen. Cijfers over het benodigde aantal per kern ontbreken. Geef concrete doelen aan.

Denk goed na over de wenselijkheid van het realiseren van deze woningen in een leefomgeving waarin zorgvoorzieningen en overige faciliteiten (OV, winkels, openbare ontmoetingsruimten) nauwelijks aanwezig zijn. Zijn b.v. Westbroek en Groenekan als community voor ouderen geschikt te maken?

ADVIES 9:

Zorg dat er voor 2030 meer (geef een streefcijfer!) woonplekken zijn die voldoen aan de behoeften van ouderen en kwetsbare bewoners. Let erop dat de combinatie van wonen en zorg uitermate belangrijk is. U spreekt zelf over woon-zorg zones. In relatie met advies 7: waar de zorg niet naar de inwoners kan, moeten de inwoners naar de zorg! Dit moet gefaciliteerd worden.

ADVIES 10:

In het kader van welzijn en stimuleren van beweging: zorg voor een goed toegankelijke buitenruimte. Openbare toiletten, veilige OV opstappunten, voldoende bankjes, voor mindervaliden hanteerbare toegangspoortjes, veilige oversteekplaatsen, goede bewegwijzering. En een inhaalslag op onderhoud van stoepen en gemeentelijk groen is meer dan noodzakelijk. Zorg er ook voor dat winkelstraten goed toegankelijk blijven door te handhaven op de precario-afspraken.

ADVIES 11:

De uitstroom van jongeren uit de jeugdzorg naar zelfstandig wonen behoeft veel aandacht. Niet alleen een geschikte woning maar ook aanpalende ondersteuning is noodzakelijk. Het is aan te bevelen hiertoe een ondersteuningspakket paraat te hebben.

ADVIES 12:

Geef aan wat het beschikbare budget voor de uitvoering van dit programma is. Veel van de voornemens in het programma kosten geld. Wat is er opgenomen in de gemeentelijke begroting en hoe ziet de meerjarenraming eruit?

ADVIES 13:

Wellicht is het wijs om – in verband met een kritische bezetting van het ambtelijk apparaat- voor de uitvoering van dit programma een programma- structuur op te zetten om zo de continuïteit en kwaliteit die noodzakelijk is voor een goede uitvoering te waarborgen. Onze gemeente staat niet alleen in deze moeilijke opgave. Mogelijk is een samenwerking met andere (buur) gemeentes wenselijk. Niet opnieuw alles zelf uitvinden maar overnemen wat elders heeft gewerkt.

ADVIES 14:

Geef als college per actiepoint zo concreet mogelijk aan wat zij in 2030 gerealiseerd wil zien. En ook wat het college aan resultaten wil zien aan het eind van haar zittingstermijn.

Tot slot

U schrijft dat het programma Wonen & Zorg 2030 De Bilt in nauwe samenspraak met o.a. de ASD tot stand is gekomen. Dit is niet juist. Drie leden van de ASD hebben een gesprek gevoerd met de opstellers van dit document. In dit gesprek hebben de opstellers toegelicht op welke wijze er aan dit document gewerkt wordt en hebben de ASD -leden een aantal suggesties voor de inhoud van het document gegeven.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest en in afwachting van uw reactie, teken ik

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Paul van Maanen', is centered on a light blue background.

Paul van Maanen,
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein De Bilt